

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

STUDIEBEURS VOOR VROUWEN

Het Bestuur van de Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek maakt bekend, dat het voor het jaar 1960-1961 een studiebeurs, groot maximaal f 1500,—, beschikbaar zal stellen. Deze Studiebeurs is bestemd voor Nederlandse vrouwen die haar academische studie geheel of vrijwel geheel voltooid hebben en gespecialiseerd wetenschappelijk onderzoek willen verrichten, onverschillig op welk gebied, in Nederland of in het buitenland.

Gedagiden kunnen zich, onder overlegging van referenties en van een wel-omschreven studieplan, vóór 15 juni a.s. schriftelijk melden bij de ondergetekende, secretaresse van het Fonds.

Amsterdam-Z., mei 1960 H. P. HOGEWEG-DE HAART
Gerrit van der Veenstraat 122

INGEZONDEN

DE ONTDEKKER VAN PENICILLINE EN EEN LEKKE FIETSBAND IN WALES

Wie, zoals ik eind augustus 1959, op een hete zomerdag in het hartje van midden Wales te fiets op weg is van Lake Vyrnwy naar Aberystmyth aan de kust (een afstand van circa 80 km) en dan vlak na het overtrekken van de 1500 „feet” hoge Bwlch-y-Groes-pas (457 m) in het prachtige en zeer nauwe dal van de Afon Rhiwlech een lekke band krijgt, kan niet beter doen dan aankloppen bij de zeer vriendelijke en gastvrije jonge dominee van het gehucht Llanymawddwy. Hij repareert voortreffelijk banden, kent deze streek op zijn duim, spreekt vloeiend Welsh en is U gaarne behulpzaam bij uw overigens vergeefse pogingen om al deze namen nog enigszins dragelijk uit te spreken.

Bovendien zal hij U meenemen naar de begraafplaats van zijn idyllisch gelegen kerkje en U daar vol trots het graf tonen van de dokter die men in Wales algemeen beschouwt als de eigenlijke ontdekker van penicilline. Het was Sir WILLIAM ROBERTS Knt., M.D., F.R.S., geboren in Bodedern op het eiland Anglesey in 1830 en overleden in Llanymawddwy in 1899.

De dominee legt U dan een in het Welsh geschreven boek van de Welsh University Press voor, getiteld *Gwyddonwys o Gynry* (U heeft natuurlijk onmiddellijk begrepen, dat dit „Welsh Scientists” moet betekenen). Hierin staat — zij het voor U onleesbaar — dat Sir WILLIAM in Londen studeerde, daarna in Frankrijk en Duitsland werkte en vervolgens op 25-jarige leeftijd internist en lector in de anatomie en fysiologie werd aan de Royal Infirmary te Manchester. Het boek — nog steeds in het Welsh — vertelt dan, dat algemeen aan JOHN ZYNDALL de ontdekking in 1876 wordt toegeschreven van het niet groeien van bacteriën bij de aanwezigheid van *Penicillium glaucum*, doch dat Sir WILLIAM dit reeds had waargenomen bij zijn onderzoekingen in 1872-1873 over het probleem der generatio spontanea. Het boek citeert vervolgens — gelukkig in het Engels — wat Sir WILLIAM hierover in 1874 in de *Transactions of the Royal Society* schreef: „... the growth of fungi appeared to me to be antagonistic to that of bacteria and vice versa. I have repeatedly observed, that liquids in which the penicillium glaucum was growing luxuriantly, could with difficulty be artificially infected with bacteria; it seemed, in fact, as if the fungus played the part of plants in an

aquarium, and held in check the growth of bacteria with their attendant putrefactive changes. It has further seemed to me, that there was an antagonism between the growth of certain races of bacteria and certain other races of bacteria. There is probably a struggle for existence and a survival of the fittest!”

Als U in deze afgelegen, prachtige streek komt, een van de mooiste die ik in Wales ken, bel de dominee op (Rev. P. O. BUTLER, tel. Dinas Mawddwy 228) en overtuig Uzelf. Hij spreekt uitstekend Engels met een vriendelijk Welsh accent en hij repareert banden.

Amsterdam, april 1960

E. KITS VAN WAVEREN

BERICHTEN

BUITENLAND

Wereldberichten

Verslag van de wereldgezondheidsorganisatie over het jaar 1959. — Het jaarverslag van de organisatie te Genève getuigt wederom van de omvang van haar bemoeiingen. Er is sprake van 500 projecten in 140 landen bij welke zij alleen of in samenwerking met andere organisaties is betrokken. In de laatste jaren blijft de nadruk gelegd op de uitroeiing van de malaria; ook aan de bestrijding van andere besmettelijke ziekten zoals pokken, framboesia tropica, syfilis, gonokokkose, tuberculose, lepra, bilharziose, poliomyelitis en zoönoses wordt veel aandacht geschonken. Doch tevens verlangt men op het programma een ruimere plaats voor het wetenschappelijk onderzoek; virusziekten, tropische ziekten, kanker, hart-vaatziekten, voeding en ioniserende stralen worden als de belangrijkste objecten genoemd.

Het streven naar verbetering van de omgevingsfactoren in de menselijke samenleving openbaart zich vooral in bevordering van de opleiding van sanitair personeel en de propaganda van drinkwatervoorziening. Bij pogingen tot organisatie en verbetering van de openbare gezondheidszorg in minder ontwikkelde gebieden ondervindt men nog steeds veel tegenlag.

Proeven op mensen. — De *World medical Journal*, het orgaan van de wereldvereniging van geneeskundigen, heeft zijn maartnummer gewijd aan „Human experimentation”. Met een doorwerkt artikel draagt Prof. J. GROEN (Israël) tot de beschouwingen bij. De schrijver stelt voorop, dat tot op zekere hoogte ieder voorschrift, en in het bijzonder ieder voorschrijven van een nieuw geneesmiddel het karakter heeft van een proefneming. In dit opzicht verenigt hij zich met vroegere uitspraken. Toen enige jaren geleden het onderwerp actueel was, schreef de hoofdredactie van ons *Tijdschrift* (1953, bl. 529): laten wij erkennen, dat geneeskundig handelen en geneeskundige proefneming van ouds één en ondeelbaar zijn. De ethiek van proeven op mensen, zo besluit ook GROEN, is niet in een formule te brengen: „Human experimentation will be kept only within ethical limits if the leaders of our profession set the standards by their actual behaviour”.

Duitsland

Een honderdjarige. — GEORG STICKER, oud-hoogleraar in de geschiedenis der geneeskunde, vierde dezer dagen zijn honderdste verjaardag. STICKER heeft veel naam gemaakt door zijn boeken over kouvatziekten, pest en andere besmettelijke ziekten, waarin hij de destijds moderne epidemiologische inzichten een historische fundering gaf. Zijn werk was een voorbeeld van vlijtige, degelijke studie.